Наше Слово

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК
TYGODNIK UKRAIŃSKI
UKRAINIAN WEEKLY

Рік LXXI № 33 (3600) Варшава, 16 серпня 2026 року, Ціна / Cena 7 zł (vat = 8%) INDEKS 366609 ISSN 0027-8254 Інтернет-версія газети nasze-slowo.pl



Фото Павла Лози

80-та річниця трагедії Завадки-Морохівської. с. 2

Василь Боднар закінчує свою місію в Польщі. с. 8

Інтеграційні літні табори в Слупську для українських та польських дітей. с. 10

ISSN 027-8254
33
9 770027 825269

eprasa.pl 8034c9f15d

ТЕМА НОМЕРА

Павло ЛОЗА
Фото автора статті

80-та річниця трагедії Завадки-Морохівської



З першим днем серпня відбулися церемонії вшанування 80-ї річниці трагічних подій у селі Завадка-Морохівська, розташованого у Сяніцькому повіті. Церемонії проходили на цвинтарі у Завадці-Морохівській та світлиці в селі Мокре. Ця знакова річниця дала можливість віддати шану жертвам трагедії та закликати будувати майбутнє, засноване на взаємній повазі й примиренні.

Відзначення розпочалися вдень на цвинтарі Завадки-Морохівської, де відбувся молебень, який відслужили православні священники, та панахида, котру відправило греко-католицьке духовенство.

Молитву було прочитано на трьох братських могилах селян, загиблих у 1946 році. Того року Завадку тричі пацифікували підрозділи Народної польської армії (Ludowe Wojsko Polskie) – 25 січня, 28 березня та 13 квітня. В результаті було вбито понад 70 селян, їхнє майно розграбовано, а хатини, де вони жили після того, як село підпалили німці у 1944 році, були спалені. Останній акт історії Завадки стався 30 квітня 1946 року, коли військо оточило місцевість та депортувало до СРСР жителів, що залишилися в живих: 4 чоловіків та 69 жінок і дітей. Після цього село перестало існувати.



Від Завадки лишився лише цвинтар з трьома братськими могилами та пам'ятним хрестом – пам'ятником з іменами 73 жертв, включно з немовлятами, жінками та людьми похилого віку. Він був встановлений наприкінці 1990-х років. Від церкви, де зараз стоїть символічний хрест, залишилося тільки Євангеліє, яке, як реліквія, зберігається в морохівській церкві. А про мешканців Завадки лишилася пам'ять серед жителів Морохова та Мокрого.

Завершуючи відзначення на цвинтарі, делегації вшанували жертв села та поклали вінки до пам'ятника.

– Важко уявити, що тут було життя, що тут були люди. Все, що ми можемо зробити, – це пам'ятати. І варто пригадувати собі, що йдеться про пам'ять, яка не прагне помсти, а закликає нас до єдності, – сказав Мирослав Фаль, голова Сяніцького відділу Об'єднання українців у Польщі на закінчення першої частини відзначень.

Діяч Сяніцького відділу ОУП відкрив другу частину, яка відбулася у світлиці в Мокрому. Там пройшов концерт українського ансамблю пісні й танцю «Ослав'яни» з Мокрого, який виконав українські пісні. Слухаючи їх, глядачі кілька разів вставали зі своїх місць.

Після концерту доктор Григорій Купріянович, співголова Спільної комісії уряду й національних та етнічних меншин і директор Підляського наукового інституту, виголосив лекцію на тему «Трагедія Завадки-Морохівської 1946 року». У ній історик представив драматичну долю села та його мешканців у 1946 році на ширшому історичному тлі. Він нагадав, що з-поміж 400 мешканців цієї місцевості переважна більшість була українцями. Доповідач наголосив, що в українському наративі село функціонує як зруйнований культурний мікрокосм, знищений етнічними чистками та тоталітарною ідеологією.

– Трагедія Завадки також була частиною пам'яті, чи є частиною пам'яті, для українців цього регіону, але й для всієї української громади в Польщі. Завадка-Морохівська є символом і важливим елементом історичної пам'яті завдяки людям, які намагалися зрозуміти українців. І цей символ також став зрозумілим для багатьох поляків, – зауважив доктор Григорій Купріянович. Водночас він підкреслив важливість того, що це має бути елементом, «який робить нас чутливішими до досвіду іншої людини, а не роз'єднує».

Історик додав, що справа Завадки також має політичний вимір, не лише той, що існував 80 років тому, а й сучасний.

– Для багатьох Завадка є незручним фактом у їхньому баченні історії. Фактом, який слід замовчувати та інтерпретувати, оскільки він не вписується в їхнє бачення польсько-українських відносин, – казав історик, який наголосив на важливості «формування спільної історичної пам'яті як про польські, так і українські жертви».

Своєю чергою бургомістр Загір'я Ернест Новак, присутній на відзначенні, говорив про важливість передавати «історії тих темних днів» 80-річної давнини наступному поколінню.

eprasa.pl 8034c9f15d





– Не розділяти, а вивчати історію, розуміти одне одного, але насамперед знати, що тоталітарні держави, крайні націоналізми, засновані на ідеології, де забуті наші християнські основи, призводять до трагедії, до зла, де сусід шкодить сусіду, – сказав бургомістр Загір'я. Він додав, що «це велика пляма на честі держави, коли вона не захищає своїх громадян».

– Це злочин, коли військові нападають на цивільне населення, яким би воно не було. Тому що військові воюють проти військових. Тоді ми втрачаємо цінності, ми забуваємо, а зло породжує зло. Тому зробимо все, щоб жити в мирі, щоб пам'ять про ті трагічні події була джерелом побудови спільноти, заснованої на правді, повазі, свободі й розумінні, – зазначив Ернест Новак.

Мирослав Скірка, голова ОУП, також згадав про «проблему пам'яті».

– Сьогодні ми є свідками різних пам'ятей, – сказав Мирослав Скірка. Посилаючись на сучасний досвід українських ветеранів та жертв війни, що триває в Україні, очільник Об'єднання вказав на руйнівну силу зла, яке «народжується з повільного дозволу на ворожнечу». У своїх рефлексіях голова ОУП застеріг від інструменталізації історії, яка замість того, щоб навчати мудрості, може поглибити розбіжності між народами.

– Нам разом дуже потрібна мудрість, яка дозволить будувати майбутнє, засноване на повазі. І думаю, що пережите нами разом тут сьогодні, в Завадці-Морохівській, згадуючи події 80-річної давнини, має навчити нас саме такої поваги, – мовив Мирослав Скірка, подякувавши місцевій владі та перш за все тутешній українській громаді за «пошану до своєї пам'яті».

А пам'ять – нелегка, особливо коли люди вдома відмовлялися говорити про події в Завадці, а ті, хто це пережив, хотіли витіснити травму.

– Мій дідусь – жертва Завадки. А мій батько вижив. Коли він йшов із Завадки до тітки в інше село, його дорогою прикладом рушниці вдарив військовий. Тато покотився вділ, і так він вижив, – каже Марія Білас, колишня голова Сяніцького відділу ОУП. – Коли мого батька якось питала про Завадку, він казав: «Нема про що говорити». Але на Великдень брав свічки та йшов до Завадки запалити їх на цвинтарі. Він плакав, але нічого не говорив.

Пані Марія дізналася про долю свого батька та родини з книг Богдана Гука. А перша згадка про завадську трагедію була опублікована щойно у 1987 році в паризькому журналі «Культура». Через два роки її передрукував місячник «Поніни».

У 2001 році вийшла друком книга польського публіциста Павла Смоленського «Pochówek dla rezuna», яка, серед іншого, містить спогади мешканців села, які врятувалися.

– Ті, хто вижив, не хотіли говорити правду вдома. Так принаймні було в мене. Хотіли забути. Це, мабуть, в психології називають «витісняти травму». Вони хотіли забути. Але ми повинні пам'ятати, – каже Марія Білас з Мокрого.

***

Організаторами заходу було Об'єднання українців у Польщі (гурток у Мокрому та відділ у Сяноці) у співпраці з православною парафією в Морохові, греко-католицькою парафією в Мокрому та Гуртком сільських господинь із Мокрого. ●





eprasa.pl 8034c9f15d

Новий семестр школи вишивання у Кракові

«Хочеш пізнати різні техніки вишивання та стародавні крої сорочки? Запишись!» – запрошують на новий семестр школи вишивання діячі краківського гуртка ОУП.

Курс, який розпочнеться невдовзі, триватиме сім місяців. З'їзди відбуватимуться раз на місяць (субота-неділя), а самі заняття проходитимуть в центрі Кракова, недалеко вокзалу (адреса: pl. Matejki 12). Тому учасникам з інших міст буде зручно дістатися до місця зустрічей.

«Всі матеріали даємо, без ниток, які собі самі обираєте, адже кожен має свої улюблені кольори. Заняття можуть зніматися на відео, то у приватній групі можемо ними ділитись, щоб пригадати методу праці», – повідомляють організатори.

Після закінчення курсу кожен учасник отримає самостійно вишиту сорочку.

«Сорочка – унікальна, бо Вами виконана. А атмосфера при спільній праці – радісні анекдоти та почуття спільноти», – заохочують до участі в Школі традиційної вишивки діячі краківського Об'єднання.

За детальнішою інформацією та щодо реєстрації, будь ласка, пишіть на електронну адресу: krakow@ukraincy.org.pl.

З запитами можна теж звертатися в месенджер на фейсбук-сторінці організатора (Związek Ukraińców w Polsce – Kraków/ Об'єднання Українців в Польщі – Краків).

Призначено нову методистку української мови для Західнопоморського воєводства



1 вересня цього року Івона Марцішак зі Старґарда обійматиме посаду методиста української мови для Західнопоморського воєводства. Про це повідомив на своїй фейсбук-сторінці освітній фонд «Просвіта» з Валча. Своєю чергою Івона Марцішак у дописі на фейсбуці написала, що для неї «це велика честь і велика відповідальність».

«Я щиро дякую всім, хто підтримував мене протягом багатьох років, вірив у мене та ділився своїм досвідом», – зазначила українка зі Старґарда, подякувавши, серед інших, Марку Сирнику, голові фонду «Просвіта» з Валча.

«Дякую за кожне добре слово, доброту та довіру. Я вірю, що на своїй новій посаді зможу ще краще служити вчителям, учням та всій освітній спільноті. З Божою поміччю я починаю цей новий етап зі смиренням, вдячністю та надією», – додала вона.

Івона Марцішак – докторантка теології, філологиня і вчителька, займається громадською діяльністю. Заступниця голови старґардського гуртка Об'єднання українців у Польщі. Також очолює фонд єпископа Вроцлавсько-Кошалінської єпархії УГКЦ «Братерство», урочисте відкриття якого відбулося у березні цього року.

Нагадаємо, що разом з іншими представниками української громади зі Старґарда весною цього року Івона Марцішак була відзначена медаллю «EUAM Ukraine» (Місії Європейського Союзу з військової допомоги Україні), яку присуджують за внесок у спільну політику безпеки та оборони Європейського Союзу.

Фото з фейсбук-сторінки Iwona Ruslan Marciszak

Концерт до Дня Незалежності України в Народному домі



27 серпня у Народному домі в Перемишлі відбудеться концерт Юрія Йосифовича. Подія буде присвячена Дню Незалежності України. Юрій Йосифович *(на фото)* – вокаліст зі Львова, який зі своїми музикантами виконує глибоку та маловідому автентичну музику, романси, вибрані українські естрадні й стрілецькі пісні та власні композиції на тексти Шевченка і сучасних авторів. Виступ Юрія Йосифовича передбачає формат камерної музики, в якому бере участь вокаліст та акустичний ансамбль – гітари, віолончель, барабани. Ансамбль поєднує традиційну українську пісню із сучасною камерною музикою, створюючи інтимну та виразну музичну форму. Початок концерту в Народному домі – 18:00.

Фото Павла Лози

Відзначення Незалежності України у Вроцлаві

У неділю, 23 серпня, з нагоди 35-ї річниці Незалежності України у Вроцлаві заплановано «Радісний пікнік». Його організовано як для дорослих, так і дітей. Відбудеться захід за участі художників, виконавців, майстрів, аніматорів.

Подія проходитиме з 14:00 до 18:00 за адресою: Harcerski Ośrodek Wodny «Zatoka», ul. Długa 65a.

«Будьмо разом у цей час», – запрошує організатор «Радісного пікніка», вроцлавський гурток ОУП.

Більше інформації буде опубліковано, зокрема, на фейсбук-сторінці гуртка ОУП (ZUwP Koło we Wrocławiu).

Тиждень українського мистецтва в Познані

Тиждень українського мистецтва в Познані розпочнеться 21 серпня. Він розрахований на поляків та українців, які зможуть пізнати сучасну та традиційну українську культуру, долучившись до безплатних заходів. Цьогорічна програма охоплює виставку, майстер-класи, концерт, літературну зустріч, сімейну виставу та день перформансу українських митців.

eprasa.pl 8034c9f15d

«Тиждень українського мистецтва – це не лише презентація української культури, а й простір для зустрічей, розмов та побудови близькості між поляками та українцями», – йдеться на офіційному вебсайті міста Познань. Як зазначають організатори, оскільки Україна продовжує боротьбу за свою свободу, «культура стає особливою мовою пам'яті, солідарності та дружби».

Фестиваль розпочнеться 21 серпня (16:00) у Бібліотеці імені Рачинських. У цей час відбудуться майстер-класи з виготовлення ювелірних виробів, натхненні українськими ремеслами. Цього дня також заплановано відкриття виставки Маргарити Пугаченко «Еволюція скляних намист та ювелірних виробів в Україні від античності до сьогодення».

Однією з родзинок програми стане концерт Марії Бурмаки, який відбудеться 23 серпня (16:00) у дворі Центру культури «Замок».

24 серпня, у День Незалежності України, Бібліотека імені Рачинських проведе літературний вечір «Від розстріляного відродження до безсмертя!». Захід буде збагачений показом документальних та поетичних фільмів, а також інтерпретацією уривків з української літератури.

Заходи в рамах Тижня українського мистецтва в Познані з 21 серпня по 9 вересня відбудуться в кількох важливих культурних просторах міста: Бібліотеці імені Рачинських, Центрі культури «Замок» та театрі «Тлуста лангуста». Вхід на всі зустрічі фестивалю, який організовує фонд «Art Cluster», – безплатний.

Детальна програма доступна на сторінці події у фейсбуці (Tydzień Sztuki Ukraińskiej 2026 I Poznań).

Виставка робіт Енді Воргола в Палаці мистецтв у Кракові

Гурток ОУП у Кракові на своїй фейсбук-сторінці заохочує прийти подивитися виставку «Енді Воргол: від лінії до легенди». Її можна відвідати у Палаці мистецтв у Кракові з 7 серпня.

«Понад 100 оригінальних робіт та об'єктів – від ранніх малюнків до культових шовкографій та полароїдів, текстилю, журналів, фільмів і унікальних архівних матеріалів. Виставка простежує шлях Енді Воргола від ілюстратора до однієї з найвидатніших ікон мистецтва XX століття», – читаємо на фейсбук-сторінці Палацу мистецтв у Кракові. Організатори наголошують, що творчість Енді Воргола залишається неймовірно актуальною й тепер, оскільки «механізми, які він запровадив, сьогодні формують соціальні мережі, культуру інфлюенсерів та безперервну самопрезентацію».

Експозиція була створена у співпраці з приватними колекціонерами та установами із США, Великої Британії, Бельгії та, серед інших, Польщі.

Виставка триватиме до 27 вересня у Палаці мистецтв у Кракові (Pałac Sztuki w Krakowie).

Лекція про українську кліщелівську говірку завершила Дні Кліщель

2 серпня 2026 року в рамах Днів Кліщель відбулася лекція доктора Миколи Рощенка з Підляського наукового інституту під назвою «Кліщелівська говірка».

Про це повідомлено на сайті Підляського наукового інституту, співорганізатора події.

У своєму виступі підляський український історик і філолог розповів присутнім про особливості української говірки Кліщель та околиць, яка протягом поколінь була важливим чинником самоідентифікації мешканців регіону. Дослідник представив також ширший контекст дискусій про мовну приналежність підляських говірок.

Лекція доктора Миколи Рощенка стала завершальною подією цьогорічних Днів Кліщель.

Нагадаємо: Микола Рощенко – історик та філолог, доктор гуманітарних наук, автор численних наукових та популярно-наукових публікацій про історію Підляшшя, українські говірки, фольклор та етнографію регіону. Автор першої фундаментальної монографії про підляське місто Кліщелі.

Майстерні візантійської музики на Жулавах



Цього літа в греко-католицькій парафії святого Миколая в Желіхові-Циґанку відбулися майстер-класи візантійського співу «Візантійські Жулави». Пройшли вони з ініціативи пароха отця Павла Поточного. Провів заняття відомий кантор зі Львова Андрій Шкраб'юк. Музикознавець спеціалізується на греко-візантійському, українсько-слов'янському та вірменському церковному співі. Про майстер-класи повідомляє на своєму сайті Ольштинсько-Ґданська єпархія УГКЦ.

Протягом п'яти днів учасники працювали над вечірнім богослужінням із каноном на честь Пресвятої Богородиці, прославленої в ярославській іконі «Милосердя Двері». Також вивчали багатоголосі традиції Київської та Галицької церков і маріанські гімни у грецькій монодії.

– Натхненна атмосфера, залученість ведучого і організаторів, богословські коментарі, пояснення, дружні відносини серед учасників – все це сприяло відданій праці, – ділиться враженнями від майстер-класів Андрій Фаранчук, заступник голови Ольштинського відділу Об'єднання українців у Польщі. Він є одним із дяків ольштинської греко-католицької громади. Як зазначає українець з Ольштина, глибина текстів, їхній зміст, поетична форма надихали учасників до «глибокого їх переживання».

– Усвідомлення бути маленькою крихіткою могутнього гімну про славу переповняло наші серця надзвичайною радістю, – зазначає Андрій Фаранчук.

Майстер-класи відвідали 22 особи – поляки та українці. Богослужіння й семінари було проведено польською мовою.

Фото із сайту cerkiew.eu

Більше новин читайте на сайті: nasze-slowo.pl.
Опрацював на основі повідомлень Павло ЛОЗА

eprasa.pl 8034c9f15d

ПОДІЇ ТИЖНЯ

Підготувала Тетяна ДАНЮЧЕНКО

росія атакує балістикою

росія продовжує завдавати удари по Україні балістичними ракетами, за останні місяці ворог значно збільшив кількість їх використання. Головними цілями ударів стали Київ та Київщина. На тлі того, що Україні не вистачає протибалістики, втрати людей та інфраструктури збільшилися. росія масово атакувала склади та магазини бізнес-мереж, таких як Нова пошта, Епіцентр, Розетка та інших, значно їх пошкодивши. Президент Володимир Зеленський зазначив, що протягом останнього тижня росія застосувала 61 ракету різних типів, із них 56 – по балістичній траєкторії, понад 1560 ударних дронів та 1540 авіабомб.

Столиця та прилеглі райони протягом тижня перебували під постійними ударами балістики та дронів. В ніч на 5 серпня росія завдала масованого удару по Україні ракетами різних типів та безпілотниками з кількох напрямків, зокрема, зафіксовано пуски Цирконів, Оніксів, Іскандерів. Ворог випустив по Україні 28 ракет та 115 БпЛА, спрямувавши основний удар на Київську область. Сили ППО збили та подавили 98 ворожих дронів, однак зафіксовано влучання ракет і 17 БпЛА на 26 локаціях, а також падіння уламків на 6 локаціях. Не збито жодної балістики. Також вперше використано касетні боєприпаси, застосування яких у житловій чи цивільній інфраструктурі є воєнним злочином проти цивільного населення. Тоді на Київщині загинуло 16 людей, було знищено великі логістичні склади та торговельні комплекси. Унаслідок цієї смертельної атаки на Київську область загинуло щонайменше 17 осіб, а 44 – дістали травми. Найбільше жертв зафіксовано у Броварському районі. Зокрема, на залізничній платформі станції «Квітневе» внаслідок удару загинули 8 людей, які чекали на потяг, що запізнювався.

8 серпня росія здійснила повторний балістичний удар по Києву (6 балістичних ракет). В Оболонському районі спалахнули резервуари з паливом, у Голосіївському – пожежа охопила нежитлові будівлі. Загинула 1 людина, четверо травмовано. У Броварському районі області від влучання «шахедів» у будинок загинули троє людей, серед яких 3-річна дитина. Не збито жодної балістики.

У ніч на 9 серпня Одещина пережила найбільш масштабну комбіновану атаку з початку повномасштабного вторгнення. Ворог випустив близько 100 безпілотників і 11 ракет різних типів (балістичні Іскандер-М/С-400, протикорабельні Онікс та протирадіолокаційні Х-31П). Зафіксовано влучання на 9 локаціях в Одесі та області. Пошкоджено житлові будинки, цивільну та енергетичну інфраструктуру, поранення та травми різного ступеня важкості дістали 13 цивільних людей. Не збито жодної балістики.

«росія здатна запускати по 100 балістичних ракет щомісяця по Україні»

росіяни з квітня перестали випускати балістичні ракети «Кинджал» для того, щоб збільшити виробництво інших, точніших видів ракет. Про це каже заступник начальника Головного управління розвідки Міноборони України генерал-майор Вадим Скібіцький. Кілька місяців у зведеннях ПС України немає згадок про пуски росіянами цих ракет.

Позаштатний радник президента України з питань розвитку оборонних технологій Сергій «Флеш» Бескрестнов повідомив, що росія здатна запускати по 100 балістичних ракет щомісяця по Україні. Відповідну заяву він зробив 5 серпня після масованої атаки на Київ та область.

За його словами, росіяни змінили тактику і цілеспрямовано нищать цивільну інфраструктуру – від об'єктів ритейлу до складів із будівельними матеріалами та продуктами. Експерт зазначає, що противник і надалі битиме по подібних цілях, поки матиме відповідний арсенал.

«За моїми оцінками, це десь 100 балістичних ракет кожного місяця ворог може запускати по нас. Зараз щільність збільшена, тому що їм потрібна така показова реакція. Зараз відбуваються атаки частково коштом резервів, але далі атаки будуть в такій кількості, десь біля 100 балістичних ракет кожного місяця», – каже «Флеш».

Схема наведення на об'єкти, як зауважує «Флеш», зазвичай не потребує складних розвідувальних супутників. російські спецслужби часто залучають місцевих коригувальників за відносно невелику винагороду. Ці люди відстежують інтенсивність руху транспорту біля складів та передають дані окупантам для ухвалення рішення про удар.

«Україні на місяць потрібно 200 ракет для збиття балістики»

росія запустила по столиці впродовж місяця 100 ракет, каже військовий оглядач Денис Попович. Він наголосив, що знає тільки один спосіб, як протистояти балістичній загрозі – розробляти і виготовляти власні антибалістичні системи, що зараз і відбувається в Україні.

«росіяни спрямовують свої балістичні ракети по всій Україні. Але наймасованіші удари завдаються по Києву. Я порахував, що від початку липня і до початку серпня росіяни запустили по столиці понад 100 різних балістичних ракет – Іскандери, С-400, Циркони», – підкреслив військовий оглядач.

Водночас у світі виготовляється плюс-мінус 650 ракет-перехоплювачів балістики на рік. Балістичні ракети можуть збиватися зенітно-ракетними комплексами Patriot, і українські військові, за його словами, мають величезний досвід щодо збиття відповідного російського озброєння.

«Вони можуть збиватися однією ракетою по одній цілі, тобто один до одного. Але середній показник – два до одного, оскільки не завжди вдається влучати однією ракетою, одним перехоплювачем по одній цілі. Відповідно Україні на місяць потрібно приблизно 200 ракет для збиття балістики, якщо росія підтримуватиме такі ж темпи атак», – пояснив він.

Проте є інформація, що росіяни вже використовують власний стратегічний запас балістичних ракет. Тому, ймовірно, вони можуть не встигати підтримувати такі темпи. Проте ворог, як зауважив військовий оглядач, може залучати і далі північнокорейські ракети для атак по Україні. Відповідно розраховувати на те, що постачання антибалістичних ракет від наших партнерів зможуть перекрити дефіцит, не варто.

«росія і раніше била по Києву балістикою, але не такою кількістю ракет, як зараз. Ми розраховували на Patriot,

eprasa.pl 8034c9f15d

поки світове виробництво дозволяло більш-менш перекривати потреби України. Тому раніше ми цю балістику навіть не помічали. Але у 2025 році ворог зробив ставку на балістику, розуміючи, що є дефіцит ракет для її збиття. Також нестачу посилила ескалація на Близькому Сході»,– відзначив Денис Попович.

Трамп: «Нам і самим потрібні ракети»

Президент США Дональд Трамп під час зустрічі з президентом України Володимиром Зеленським відмовив у наданні сотень додаткових ракет-перехоплювачів до ЗРК Patriot. Про це повідомило видання Financial Times з посиланням на свої джерела.

За інформацією від поінформованих співрозмовників, Трамп пояснив це дефіцитом перехоплювачів у запасах США та сказав, що вони зараз потрібні для захисту американських об'єктів на Близькому Сході та близькосхідних союзників у межах війни з Іраном.

При цьому очільник Пентагону після повідомлень у ЗМІ про значне вичерпання запасів перехоплювачів до систем Patriot і THAAD назвав це неправдивою інформацією і звинуватив журналістів у «поширенні фейків». Трамп також заперечив, що американські військові стикаються з дефіцитом боєприпасів на тлі війни з Іраном. За його словами, США мають величезні запаси боєприпасів.

За інформацією CNN, американські військові за час кампанії проти Ірану вистріляли близько 80% ракет-перехоплювачів для систем THAAD і близько 65% – для Patriot.

Також, як відомо, Трамп каже, що ще не ухвалив остаточного рішення після позитивних натяків на те, що може надати Україні ліцензію на виробництво Patriot.

7 серпня Дональд Трамп під час спілкування в Овальному кабінеті у відповідь на питання: «Зеленський каже, що його країна відчайдушно потребує ракет великої дальності або ракет до батарей Patriot» сказав: «Нам і самим потрібні ракети. Байден і так дав йому багато, Байден дав йому боєприпасів на суму 300 мільярдів доларів».

«Київ має сам атакувати балістикою росію, зокрема москву»

Голова правління Українського кризового медіа-центру Валерій Чалий заявив, що в умовах відсутності достатньої кількості ракет до ЗРК Patriot, щоб збивати російську балістику, Київ має сам атакувати балістикою росію, зокрема москву.

Він зазначив, що думки колишнього головнокомандувача Збройних сил України, а зараз посла України у Великій Британії Валерія Залужного та контр-адмірала у віставці Марка Монтгомері з цього приводу співпадають: обоє вважають, що Україні необхідно сконцентрувати увагу на ударах власною балістикою.

«Ми не отримаємо зараз достатньо протиракет. Значить нам треба бити по російських пускових установках. По заводах – складніше, вони там захищені, але деякі ракети можуть теж це діставати. Іншими способами», – зазначив керівник Українського кризового медіа-центру.

За його словами, для цього необхідна зв'язка між космічними розвідданими F-16 і ракетами ERAM, 3,5 тисячі яких США обіцяли Україні.

Чалий нагадав, що Конгрес США виділив Україні до 1 жовтня 400 мільйонів доларів, і ці гроші «зависли», та додав, що за ракети можуть також заплатити європейські донори.

Крім того, керівник Українського кризового медіа-центру зазначив, що створити українські балістичні ракети, які летітимуть на 850 км і нестимуть 800 кг вибухівки, обіцяла до кінця літа компанія Fire Point.

Він пояснив, що для того, щоб мати можливість бити по пускових, необхідно домогтись від американців погодження комп'ютерного забезпечення на літаках F-16, щоб вони могли мати зв'язок з космічними розвідками.

«ERAM ракети у них є. І це не ті ракети, які їм зараз потрібні для Близького Сходу. Тобто тут вони можуть нам дати, але це питання дипломатів, це питання політиків, президента, звісно, і далі всіх – міністра оборони – для того, щоб вибити цей дозвіл. Пентагон з Держдепом дають цей дозвіл на фактичне використання F-16, його конфігурації, яка мала би бути. Нам просто зняли, по суті, цю плату. Так, як нам, на жаль, колись знімали на контрбатарейних установках загоризонтне бачення, так і зараз вони обмежили, щоб не було ескалації, що називається», – розповів Чалий.

Керівник Українського кризового медіа-центру наголосив, що найголовніше питання, яке потрібно поставити керівництву України – «Де наша масштабована балістика?», адже Fire Point обіцяла її зробити.

«Якщо у нас не буде 300–500 ракет, які летять до москви максимум до грудня місяця, тоді росіяни будуть продовжувати тероризувати. Якщо у нас буде цих 500 ракет до грудня, повірте мені, оці прогнози про катастрофічну зиму – вони вже не будуть так звучати, бо буде інша ситуація. Вони будуть знати: якщо вони спробують нашу очисну чи станцію аерації в Києві, Бортничах, атакувати для того, щоб тероризувати населення, вони отримають 300 штук [балістичних ракет] в москву. І коли вони будуть це знати, повірте мені, вони без Америки три рази подумають, чи робити це, чи ні», – підсумував Чалий.

Українська балістика та труднощі ударів по пускових російських Іскандерів

6 серпня президент України Володимир Зеленський, коментуючи розроблення власної української балістики та антибалістичних систем, заявив, що розраховує на досягнення потрібних результатів у 2026–2027 роках.

3 червня головний конструктор і співвласник української оборонної компанії Fire Point Денис Штілерман заявив, що цього літа або на початку осені Україна здатна буде завдати удару по москві вітчизняними балістичними ракетами FP-9.

5 серпня радник президента України з питань зв'язку та РЕБ Сергій «Флеш» Бескрестнов заявив, що ураження пускових установок Іскандерів є вкрай важким завданням для Сил оборони. За словами Бескрестнова, Іскандер не є стаціонарною установкою, яка стоїть на місці й чекає, поки її знайдуть, – під час виконання бойового завдання він виїжджає на колісній базі й рухається лісовими дорогами приблизно 3-5 годин до пускової позиції, намагаючись при цьому уникнути виявлення супутниками. Розгортання й запуск відбуваються дуже швидко, після чого установка одразу тікає з позиції.

eprasa.pl 8034c9f15d



Павло ЛОЗА
Фото автора статті

Василь Боднар закінчує свою місію в Польщі

Посол України у Польщі Василь Боднар завершує свою роботу у Варшаві й повертається до Києва. Там обійматиме посаду заступника міністра закордонних справ України. У Польщі дипломат неодноразово брав участь у відзначеннях та подіях, організованих українською меншиною, зокрема Об'єднанням українців у Польщі.

Новина 3 серпня з'явилася в ЗМІ з посиланням на заяву президента України Володимира Зеленського.

«Посол України в Польщі Василь Боднар та посол України в Чехії Василь Зварич можуть бути призначені заступниками міністра закордонних справ України. Про це повідомив президент України Володимир Зеленський під час наради керівників українських дипломатичних установ у Києві в понеділок», – писало інформаційне агентство «Інтерфакс-Україна».

Коли у 2024 році з'явилася інформація, що Василь Боднар буде послом України у Варшаві, голова ОУП Мирослав Скірка сказав про нього як «відкритого, доброго дипломата». Василь Боднар уже працював у Польщі з 2006 по 2010 рік, обіймавши тоді посаду першого секретаря Посольства України. Завдяки цьому досвіду він знав про специфіку української меншини.

У ролі посла він почав роботу в жовтні 2024 року. Відтоді кілька разів зустрічався з українською, зокрема лемківською, громадою в Польщі.

Був, серед іншого, на відзначеннях 80-річчя трагічних подій у Павлокомі, теж селі Млини, на Лемківській «Ватрі» у Ждині. Кілька разів відвідував пам'ятні події на цвинтарі у варшавському районі Воля, де поховані воїни УНР, а також Народний дім у Перемишлі. Взяв участь у ході на Український військовий цвинтар у Пикуличах *(на фото)*. Побував теж у селі Юречкова, де, нагадаємо, у вересні минулого року відбувалися пошукові роботи на місці можливого поховання бійців українського підпілля. Опісля дипломат сам попросив представників української громади з Перемишля, щоб поїхали з ним до Войткова на місце ймовірного поховання українських жертв цього села та братської могили на цвинтарі у Березці.

В лютому минулого року посол провів окрему зустріч з української громадою Ольштина.

«Багато можемо робити спільно. Я не маю одного рецепту, як все це вирішити. Але перш за все такі площини – це мова, Церква, культура чи, наприклад, допомога Україні», – говорив він минулого року в інтерв'ю для «Нашого слова», міркуючи над питанням відносин між меншиною й громадянами України.

Серед усіх дотеперішніх послів України він, мабуть, був тим, хто найчастіше зустрічався з українською громадою в Польщі.

За даними джерел Польського агентства преси, серед кандидатів на посаду нового посла України в Польщі розглядають Ірину Верещук, заступницю керівника Адміністрації президента, та нинішнього заступника міністра закордонних справ Олександра Міщенка. ●

Степан МІГУС

Перемога під Ґрюнвальдом – символ співпраці між двома народами

– Ґрюнвальдська битва – це важлива частина нашої спільної історії. Цього дня я щиро хотів бути тут, щоб показати, що в історії наших народів є й хороше: спільні перемоги, спільна слава, коли ми разом протистояли спільному ворогу. Перемога під Ґрюнвальдом є важливим елементом спільної історії Польщі та України й символом співпраці між двома народами, – сказав посол України в Польщі Василь Боднар, поклавши 15 липня квіти до пам'ятника Ґрюнвальдській битві 1410 року з нагоди її 616-ї річниці.

Український дипломат нагадав, що у складі армії великого князя литовського Вітовта воювали війська з руських (українських) земель, зокрема Поділля, Галичини, Київщини, Чернігова, Стародуба. Руські воїни були й у складі інших хоругов, чия стійкість у критичний момент бою стала одним із факторів перемоги союзників. Василь Боднар зазначив, що спільні зусилля військ допомогли повалити Тевтонський орден. Посол зауважив, що нинішня ситуація, коли Україна бореться проти російської агресії, отримуючи польську підтримку, певною мірою відповідає тодішнім історичним подіям.

Він додав, що українці відчувають вдячність за польську допомогу під час війни, що триває, і говорять про це з перших годин російського нападу.

– Якби не допомога Польщі в той час, я не впевнений, що Україна вистояла б, – сказав український дипломат. – Тому хотів би скористатися цією нагодою, щоб висловити щиру подяку польському народу за підтримку, яку Україна отримала в цей складний час. Незалежно від поточної ситуації у двосторонніх відносинах між нашими країнами, вважаю діалог найкращою відповіддю. ●

eprasa.pl 8034c9f15d

Степан МІГУС
Фото автора статті

Делегація фінської єпархії на Вармії й Мазурах

Після вибуху в Україні майже п'ять років тому повномасштабної війни, що насправді триває від 2014 року, гуманітарну допомогу українській державі активно надає Міккельська єпархія Євангельсько-лютеранської церкви Фінляндії. Ця шляхетна благодійна діяльність відбувається за посередництвом Ольштинського відділу ОУП, а віднедавна й парафії УГКЦ в Ілаві, яку очолює отець Ярослав Гостинський. Важливим посередником у цій благородній допомозі Україні є транспортна фірма Оксани та Володимира Вешків, розташована під Луктою. Фінські перевізники, найняті Міккельською єпархією, поки що не наважилися возити допомогу безпосередньо до України, де триває війна. Тому на території фірми, що належить родині Вешків, гуманітарку перевантажують на фури, які приїжджають з України.



Єпископка Марі Парккінен в Ольштині

За час співпраці з Ольштинським відділом ОУП до України з Фінляндії було відправлено понад двадцять великих фур, завантажених електричними лікарняними ліжками, візками для травмованих на війні героїв, лікарняними меблями й одягом, милицями, різноманітними санітарно-медичними матеріалами. Співпраці з Фінляндією Ольштинський відділ ОУП завдячує православному священнику з Підляшшя Адаму Остапковичу, який став і парохом у Круклянках. Саме з цією єпархією він співпрацював раніше, ще до війни з росією.

Допомогу фінські благодійники збирають не лише від вірян протестантських парафій, але і православних, яких у Фінляндії налічується чимало, серед них – і підпорядковані московському патріарху кирилу. Зібрані речі потрапляють до прифронтових зон, зокрема, їх скеровують до місць, куди були переселені мешканці окупованого Василівського району Запорізької області. Допомогу отримують теж лікарні й реабілітаційні осередки, де лікують і проводять реабілітацію героїв України, які пішли боронити свою батьківщину. Гуманітарку передають і до будинків сиріт, вихованці яких втратили батьків на фронті. Цю допомогу з Фінляндії розповсюджують, зокрема, на Тернопільщині, Львівщині, Івано-Франківщині, Рівненщині рівненський фонд «Яна», парафія УГКЦ з Ілави, приватний благодійник Яцек Старух і низка інших мешканців Вармії та Мазур, які допомагають духовній батьківщині, не хвалячись і не вимагаючи хвальби.



Секретарка єпископки Мірва Лехтінен та єпархіяльний секретар єпархії Міккеї о. Тімо Росквіст

Постійним координатором цієї благородної справи від самого початку є секретар Міккельської єпархії отець Тімо Росквіст. Він, іноді частіше ніж раз на квартал, відвідує своїх партнерів у Польщі, а передусім на Вармії й Мазурах. Протягом останнього року разом з ілавським парохом отцем Ярославом Гостинським бував в Україні на місцях, до яких потрапляє благодійна допомога з Фінляндії.

В червні ж цього року на Вармію і Мазури навідалася делегація Міккельської єпархії Євангельсько-лютеранської церкви Фінляндії, до складу якої входили єпископка Марі Парккінен, секретарка єпископки Мірва Лехтінен та вже згаданий єпархіальний секретар у Міккелі отець Тімо Росквіст. Вони зустрілися з главою Ольштинсько-Ґданської єпархії УГКЦ єпископом Аркадієм Трохановським, парохом Ярославом Гостинським, підприємцем Володимиром Вешком, автором цього матеріалу і низкою людей, причетних до постачання фінської допомоги до України.

– Я не приховую подиву від того, як ви допомагаєте своїй духовній батьківщині в скрутний для неї час, – говорила усім присутнім на зустрічі єпископка Марі Парккінен. – Тому я переконана, що України навіть найлютішому ворогу не здолати. Ваша залученість – це для нас стимул продовжувати передавати гуманітарну допомогу Україні. І ми продовжуватимемо це робити стільки, скільки буде треба.

– Тільки спільно і послідовно зможемо здолати зло, яке загрожувало і загрожує нам та іншим країнам, – додав секретар Тімо Росквіст.

У червні гості з Фінляндії також відвідали євангельські парафії в Ольштині та Сорквітах, висловлюючи вдячність за запрошення пастору Кшиштофу Мучману та його дружині Ганні. У Сорквітах під Мронґовом делегація була учасником огляду протестантських хорів з усієї Мазурської єпархії. Там вони зустрілися теж з єпископом Павлом Гаузе, головою Мазурської євангельської єпархії, який спільно зі своєю паствою теж допомагає Україні. ●

eprasa.pl 8034c9f15d

Анна ВІННИЦЬКА
Фото надала Аліна Баціц

Інтеграційні літні табори в Слупську для українських та польських дітей

Тридцятеро українських та польських школярів відпочивало разом у двох денних таборах, які в Слупську організував фонд «Koniczynka» в рамах урядової програми «Дружня школа». Перший заїзд пройшов від 27 до 31 липня, а другий – від 10 до 14 серпня. У час, коли майже щодня чуємо про прояви ворожості до українців у Польщі, такі ініціативи набувають особливої цінності. Тим більше, що їхніми організаторами стали саме польські середовища. Це свідчить, що поруч із проявами упередження існують люди й спільноти, які не піддаються ворожим настроям і обирають діалог та взаємну повагу для того, аби будувати між нашими народами мости порозуміння.

– У моїй школі із 750 учнів більше ніж 100 походить з України, що відповідає 3-4 дітям на один клас. Видно, що вони швидко інтегруються, вже відносно добре розмовляють польською мовою. Водночас постійно доходять нові учні з України, тому процес адаптації мусимо продовжувати. Інтеграція польських та українських дітей і молоді дуже потрібна увесь час, а ми як вчителі відчуваємо це під час нашої щоденної роботи. Працюю в початковій школі й дуже часто проблемою є саме мовний бар'єр, що ускладнює комунікацію між дітьми та молоддю, – каже організаторка відпочинку для школярів Марія Новак з фонду «Koniczynka».



Інтеграція українських учнів у польських школах – це процес, який вимагає часу, емпатії та конкретних дій саме з боку дорослих, адже діти, які пережили воєнну міграцію, потребують часу, щоб почуватися в безпеці. І тут на допомогу приходять різноманітні інтеграційні заходи, які не виключають дітей і не стигматизують їх. А згуртувати можуть хоча б літні табори, як ті, що фонд «Koniczynka» організував у Слупську завдяки урядовій програмі «Дружня школа». У таборі участь беруть як польські, так і українські діти, що ходять до 1-3 класів початкової школи.

– Насправді ці діти покривджені не лише тому, що мусили втікати від війни, але й через те, що сьогодні їхні матері, аби втриматися у Польщі, мусять багато працювати. Тому я кажу, що такі діти перебувають у «соціальному сирітстві». Коли запрошуємо до школи найчастіше матерів учнів щодо проблем з навчанням або поведінкою, то під час розмови виявляється, що діти залишені самі собі, оскільки їхні мами, буває, працюють навіть по дванадцять або й більше годин, щоб забезпечити сім'ю. Натомість мала дитина, аби нормально розвиватися, потребує батьків на кожному етапі свого життя. Через це, коли зустрічаюся з учнями, буває, особливо молодші діти, хочуть обійнятися, а старші розповісти не лише про свої проблеми, а просто поговорити. Бо нібито повна сім'я, однак батько воює на фронті, мама багато працює, щоб утримати родину. У такій ситуації дуже часто потерпають саме діти, які не мають належного нагляду. А табори дають змогу відчути безтурботне нормальне життя, навіть якщо воно триває всього кілька днів, – зазначає Аліна Баціц, яка працювала педагогом у початковій школі.

Програма табору була надзвичайно насиченою. Діти відвідали кінотеатр і Центр безпеки дорожнього руху, тренувалися на заняттях з йоги, побували на концерті місцевого тибетського колективу, взяли участь у майстер-класах із самооборони, здійснили подорож потягом. На них також чекали спільне вогнище, веселі забави з аніматором та справжня пінна вечірка. Кожен день приносив нові враження, відкриття та щирі емоції. Табір наповнювали дитячий сміх, радісний гомін, дружні розмови й незабутні моменти, які ще довго житимуть у пам'яті його учасників.

– Нам тут дуже подобається. Любимо грати у м'яч, малювати й розмальовувати, – розповідають діти з Києва, Кривого Рогу, Харкова та інших українських міст, а також польські діти зі Слупська. Більшість українських дітей до Слупська приїхала після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну. За чотири роки життя в Польщі вони вільно розмовляють польською мовою, знайшли друзів і добре почуваються у новому середовищі. Водночас у їхніх серцях незмінно живе туга за рідною Україною, за домом, який багато хто був змушений залишити через війну. ●

eprasa.pl 8034c9f15d

Степан МІГУС
Фото з сайту Ольштинського театру ляльок

Рівненський човен – казок повен

Усі цьогорічні липневі вихідні пройшли в Ольштині під знаком лялькових вистав, представлених театральними колективами різних країн. Від 3 по 26 липня в місті тривав XXI Міжнародний фестиваль уяви та можливостей лялькового театру «ANIMA». Його учасником, серед інших європейських театрів, став Рівненський академічний обласний театр ляльок. Українські лялькарі виступали на сцені Ольштинського театру ляльок та у відкритому міському просторі пліч-о-пліч із відомими театральними трупами Європи.







Рівненські гості вперше представили за межами України свою відому постановку «Пливе човен, казок повен». Крім українців, цьогорічний, престижний не лише в Європі, фестиваль об'єднав митців з Бельгії, Іспанії, Італії, Німеччини, Польщі та Франції.

Рівняни до столиці вармінсько-мазурського регіону, що співпрацює з Рівненщиною, привезли інтерактивну виставу, яка розкриває особливості й багатство українського фольклору. Її головною прикметою стало використання автентичного діалекту рівненського Полісся та виконання традиційного поліського танцю «Печоное порося».

– Вистава «Пливе човен, казок повен» – це знакова постановка Рівненського академічного обласного театру ляльок, яку колектив привіз до польського міста Ольштин для участі в престижному Міжнародному фестивалі театрів ляльок «ANIMA», – говорить біженка з Миколаєва Тетяна Бакоцька, яка була на показі з чотирирічною донею Мирославою. – Виставу створено в колоритному жанрі, вона знайомить глядачів із багатством українського фольклору. Зал був вщерть заповнений.

Міжнародний фестиваль «ANIMA» в Ольштині є однією з найважливіших театральних подій Польщі, яка щоліта збирає найкращих представників лялькового мистецтва. Хоча для рівненських артистів-лялькарів участь у польському фестивалі стала першою міжнародною презентацією вистави «Пливе човен, казок повен», постановка вже здобула широке визнання в Україні й була презентована на понад десятку українських фестивалів. Вона була одним з лідерів престижного Всеукраїнського театрального фестивалю-премії «ГРА» та виборола нагороду за найкращу режисуру на Міжнародному фестивалі «Інтерлялька».

Прем'єрний показ вистави рівнян на польському фестивалі відбувся в неділю, 12 липня, в Ольштинському ляльковому театрі на вул. Гловацького 17. Рівненські артисти запропонували дітям та батькам чарівну сімейну подорож. Традиційні поліські казки, легенди та історії переплелися у ній з історіями про пошук свого місця у світі, побудовою близькості та силою дружби. У виставі брали участь лише жінки: Тетяна Єршова, Франческа Барабаш та Алла Черуха – виконавши ролі Баби, Куми та Сусіда й створивши історію, сповнену гумору, пісень та різних поглядів на життя.

Загалом на цьогорічному фестивалі представлено понад 40 постановок з Польщі та країн Європи. Вистави проходили як на сцені Ольштинського лялькового театру, так і просто неба – вуличках, парках та унікальних просторах міста. На закінчення було проведено церемонію нагородження найкращих учасників XXI Міжнародного фестивалю уяви та можливостей лялькового театру «ANIMA» – Ольштин 2026. Серед нагороджених опинився й Рівненський обласний академічний театр ляльок. ●

eprasa.pl 8034c9f15d

КУЛЬТУРА

12-ті Дні української музики у Варшаві

Дні української музики у Варшаві – це найбільш масштабний захід в Польщі, що представляє українську музику. Творцем та постійним директором фестивалю є польський диригент українського походження Роман Ревакович. Перша едиція відбулася у 1999 році. Чергові фестивалі проходили нерегулярно – відбулися в 2001, 2004 і 2012 роках. Від 2019 року «Дні» відбуваються щорічно завдяки трирічним дотаціям міста Варшави та Міністерства культури та національної спадщини Польщі.

Фестиваль організовано в одному з найкращих залів Варшави – Концертній студії Польського радіо ім. Вітольда Лютославського. Складається з кількох різних за жанром концертів. Беруть у ньому участь як українські, так і польські виконавці. Неодмінно сталим фактором заходу є виконання виключно української музики від її найдавніших хорових зразків до найбільш сучасної творчості. Програма фестивалю включає також концерти традиційної та фольклорної української музики. За майже 30 років існування фестивалю прозвучали твори всіх корифеїв української музичної культури, включаючи Миколу Дилецького, Максима Березовського, Дмитра Бортнянського, Артема Веделя, Миколу Лисенка, Бориса Лятошинського, Левка Ревуцького, Валентина Сильвестрова, Мирослава Скорика, Євгена Станковича та багатьох інших українських композиторів, чиї імена сплітаються у великому полотні української культури. Серед виконавців був Національний симфонічний оркестр України, Симфонічний оркестр Національної філармонії у Варшаві, Симфонічний оркестр Національного форуму музики у Вроцлаві, Національна хорова капела України «Думка», Ансамбль співаків міста Катовиці CAMERATA SILESIA, Камерний хор «Київ» та багато інших ансамблів і солістів.

В 2004-му та 2012-му фестиваль проходив у співпраці з варшавською Національною філармонією, яка прийняла концертну програму «Днів» до свого річного сезону, включаючи її в свій репертуарний контекст. Це, мабуть, одинокий випадок у позаукраїнському світі, коли найголовніша музична установа країни так вшанувала українську музику.

Фестивалі дуже добре сприймалися публікою і пресою. Напевно, цікаво буде нагадати перші відгуки. Після фестивалю у 1999 році рецензент закінчив свою реляцію так: «Заходи на такому високому художньому рівні, як „Дні української музики у Варшаві", не тільки інформують нас про те, що відбувається за „межею", але також

ПРОГРАМА

Неділя, 06.09.2026, 19:00
Концертна студія Польського радіо ім. Вітольда Лютославського
Сольний фортепіанний концерт
Виконавець: Данило Саєнко – фортепіано

ПРОГРАМА:
І відділ
Микола Лисенко (1842-1912): ● Мрія тв. 12 («На солодкім меду») ● Пісня без слів тв. 10 № 1 ● Гавот тв. 29
Левко Ревуцький (1889-1977): ● Пісня та. 17 № 1 ● Три прелюдії: тв. 7 та тв. 4
Всеволод Задерацький (1891-1953): ● Прелюдії та Фуги: № 1, № 3, № 8
Борис Лятошинський (1895-1968): ● Баллада тв. 22 ● П'ять прелюдій тв. 44

АНТРАКТ

ІІ відділ
Євген Станкович (*1942): ● Соната (1972)
Віктор Косенко (1896-1938): ● Три мазурки тв. 3 ● Три п'єси тв. 9 ● Соната № 2 тв. 14

Вівторок, 08.09.2026, 19:00
Концертна студія Польського радіо ім. Вітольда Лютославського
Хоровий концерт
Виконавці: Ансамбль PARTES (Київ)
Наталія Хмілевська – диригентка

ПРОГРАМА:
І відділ

Микола Дилецький (1630(?)-1690(?)): ● «Царю небесний» – Концерт для 4 голосів (реконструкція Ірини Герасимової) ● «Господь просвіщеніє моє» – Концерт для 4 голосів (реконструкція Ірини Герасимової)
Дмитро Туптало (1651-1709): ● Псалом «Воплю к Богу в біді моїй» (реконструкція Лариси Івченко) ● Псалом «Мати милосерда» (реконструкція Лариси Івченко)
Микола Дилецький: ● «Радуйся, пречиста Діво Мати» – Концерт для 4 голосів (реконструкція Ірини Герасимової) ● «Смерти празднуєм умерщвленіє» – Концерт для 4 голосів (реконструкція Ірини Герасимової) ● «О сладкий світе» – Концерт для 4 голосів (реконструкція Ірини Герасимової) ● «Безчисленноє Твоє милосердіє» – Концерт для 4 голосів (реконструкція Ірини Герасимової)
Анонім: ● «Приближається душе конець» – Концерт для 6 голосів (реконструкція Ніни Герасимової-Персидської)
Микола Дилецький: ● «Тіло Христово прийміте» – Концерт для 8 голосів (реконструкція Ніни Герасимової-Персидської) ● «Прийдіте, людіє» – Концерт для 8 голосів (реконструкція Ніни Герасимової-Персидської)

ІІ відділ
Анонім (приблизно 40-60 ті роки XVIII ст.): ● «Приідіте, людіє» – Концерт для 12 голосів (реконструкція Євгенії Ігнатенко)
Анонім (поч. XVIII ст.): ● «Сіде Адам прямо Рая» – Концерт для 12 голосів (реконструкція Ніни Герасимової-Персидської)

eprasa.pl 8034c9f15d

збагачують не таке вже і багате музичне життя у Польщі» (Адам Суприновіч, «Ближче України», Рух Музичний, 6 лютого 2000). Інший рецензент написав про «Метамузику» Валентина Сильвестрова: «Цей промовистий твір, який призводить до того, що час зупиняється на місці, заслуговує кар'єри, яку здійснила III Симфонія Гурецького. Особливо у такому досконалому виконанні Оркестру Сімфонія Варсовія. То завдяки її грі під диригуванням винятково талановитого диригента з України Володимира Сіренка цей концерт був одним з найцікавіших та найкраще виконаних у Варшаві в цьому році» (Бартош Камінскі, «Дні української музики у Варшаві», Газета Виборча, 10 грудня 1999).

Від кількох років фестиваль виходить поза концертний зал завдяки трансляції на ютуб-каналі Фонду Pro Musica Viva, а записи концертів є пізніше доступні до необмеженого безкоштовного використання і поширюють інформацію про українську музику на весь світ. Концерти транслюються також на хвилях Польського радіо. На веб-сторінці організатора фестивалю Фонду Pro Musica Viva можна завантажити програмні книжки попередніх фестивалів з повною інформацією про кожну едицію – виконавців, репертуар та музикознавчі описи виконуваної музики.

12-ті Дні української музики у Варшаві презентують чотири різні за жанром та характером концерти. Відкриває фестиваль сольний фортепіанний концерт львівського піаніста Данила Саєнка, який виконає твори Миколи Лисенка, Левка Ревуцького, Всеволода Задерацького, Бориса Лятошинського, Євгена Станковича та Віктора Косенка. Хорову спадщину з її витоками XVII та XVIII століть представить Ансамбль PARTES з Києва. Кобзарську традицію почуємо у виконанні Андрія Ляшука з Рівного, який свій спів вплете в мереживо звуків колісної ліри. Фестиваль завершить концерт за участю Симфонічного оркестру Національної філармонії у Києві під диригуванням Теодора Кухара, головного диригента оркестру. Солістом у цьому концерті буде львівський скрипаль Андрій Чайковський. Програму концерту заповнить музика Романа Придаткевича, Бориса Лятошинського, Євгена Станковича та Івана Небесного.

Запрошуємо на українське музичне свято у Варшаві!

Роман РЕВАКОВИЧ, директор фестивалю

Андрій Рачинський (1729 – приблизно 1800): ● «Не отвержи мене во время старости» – Концерт для 8 голосів (реконструкція Ольги Шуміліної)
Максим Березовський (1745-1777): ● «Слава во вишніх Богу» – Концерт для 4 голосів (реконструкція Ольги Шуміліної) ● «Не отвержи мене во время старости» (оригінальна версія) – Концерт для 4 голосів (реконструкція Ольги Шуміліної) ● «Да воскреснет Бог» – Концерт для 4 голосів (реконструкція Ольги Шуміліної)

П'ятниця, 11.09.2026, 19:00
Концертна студія Польського радіо ім. Вітольда Лютославського
Камерний концерт
Виконавець: Андрій Ляшук – спів та колісна ліра

ПРОГРАМА:
1. Нема в світі правди
2. Невольничка «В Цареграді на Базарі»
3. Кант Матері Божій Почаєвській (від лірника Івана Власюка, с. Залуття, Волинської обл.)
4. Кант Святому Георгію (пісня з с. Переброди, Рівненської обл.)
5. Про біду (лірницька пісня із збірки П. Демуцького)
6. Три янголи (пісня з Полісся)
7. Балада про Бондарівну
8. Кто кріпко на Бога уповая (кант кінця 18 ст, автор Феофан Прокопович)
9. Житіє моє (із збірника П. Демуцького)
10. Множество аз согрєших (лірницький покаянний псальм)
11. Розпинаніє христа (із збірника П. Демуцького)
12. Гамерика (заробітчанська пісня з Західного Полісся)
13. Коб я міг перевернути всейкий мир на свій манір (лірницька пісня, записана від лірника Івана Власюка, с. Залуття, Волинської обл.)
14. Про перемогу князя Костянтина Острозького під Оршею (авторський переклад з білоруської мови)
15. Ой, летіла бомба з московського краю (пісня з Кубані)
16. Ой, стоїть явор (дохристиянська колядка про Сокола і Рибу, співають для хлопця)

Неділя, 13.09.2026, 19:00
Концертна студія Польського радіо ім. Вітольда Лютославського
Симфонічний концерт
Виконавці:
Андрій Чайковський – скрипка
Симфонічний оркестр Національної філармонії України (Київ)
Теодор Кухар – диригент

ПРОГРАМА:
Роман Придаткевич (1895-1980): ● Симфонічна поема «З вершин та рівнин»
Борис Лятошинський (1895-1968): ● Симфонія № 4

АНТРАКТ

Симфонія № 4 (*1942) – Скрипковий концерт № 2
Іван Небесний (*1971): ● Оркестрова сюїта з балету «Тіні забутих предків»

eprasa.pl 8034c9f15d

Юлія КАМІНСЬКА
Фото з Вікіпедії

Благодійник духу

Становлення і розвиток української державності – це шлях постійної боротьби за незалежність, самоідентифікацію, суверенність. Обстоювання національних прав і свобод в усіх сферах громадсько-політичного та релігійного життя завжди супроводжувалось трагічними втратами та блискучими перемогами на різних етапах нашої історії. Вкотре проходячи крутими сходами цього становлення, шукаємо відповідь на питання: чому один і той самий сценарій переноситься з епохи в епоху, створюючи сприятливий ґрунт для реваншу минулого?



Рафаїл Заборовський

Українське православ'я у XVII–XVIII століттях переживало і тріумфальне відродження за часів Петра Могили 1633 року, і втрату автономії та підпорядкування Московському патріархату 1686 року з подальшим перетворенням на інструмент імперського тиску. За наказом московської влади Київську митрополію було фактично приєднано до Московського патріархату, внаслідок чого суттєво обмежили права київських митрополитів, наклали заборону на самостійне друкування церковних видань та богослужбових книг, проводили масову русифікацію, українську церковну еліту забирали на службу до Росії, перетворивши духовенство на повністю підпорядкованих тоталітарній державі службовців.

Одним із високоідейних представників православного духовенства, які чинили опір російській владі, захищаючи автономію Київської митрополії, був митрополит Рафаїл Заборовський. Його діяльність і подальша роль не обмежувались лише архіпастирською службою, він опікувався створенням, піднесенням та збереженням духовних цінностей для наступних поколінь. Зокрема у Києві його коштом були побудовані Андріївська церква, дзвіниці Софійського собору та Києво-Печерської лаври, Софійські мури та брама, що й дотепер має його ім'я, Катеринінський монастир на Подолі та інші пам'ятки.

Початок духовного шляху

Майбутній святитель народився 1676 року в містечку Заборові, неподалік Львова (тепер це Зборів, районний центр Тернопільської області). За назвою цього містечка він пізніше й отримав прізвище Заборовський. Батько був католиком, мати – православною, назвала сина Михайлом. Початкову освіту майбутній архіпастир здобував у школах за кордоном, а після смерті батька разом з матір'ю переселився до Києва і став студентом Києво-Могилянської академії. Згодом був покровителем і благодійником своєї альма-матер. Під час навчання на його здібності звернув увагу митрополит Стефан Яворський, який посприяв подальшому розвиткові юнака, постриг у чернечий чин і нарік іменем Рафаїл. Здібності юнак мав не лише до теологічних дисциплін, він був прекрасним оратором, умів привертати увагу до своїх виступів-проповідей. Після висвячення в сан ієромонаха Рафаїла Заборовського було призначено викладачем риторики до тієї ж академії, потім він ніс капеланську службу на флоті. А у квітні 1731 року його призначили на Київську кафедру православної митрополії, яка тоді була не у найкращому стані: з обмеженими правами і територією, скасованим титулом київського митрополита, Печерську лавру, найбільшу святиню і гордість київських первосвятителів, переведено під керівництво імперського урядового синоду.

Його називали «янголом земнородним» за благородство, милосердя, вміння прощати, бути поблажливим і скромним. Чесноти – на всі часи! Один з його сучасників, якій уклав рукопис життя митрополита, так свідчив про нього: «Лагідним був, незлобивим, прощав усім, злочинців напоумлював, милостивий, нічого не приховував; поглядом був милий і веселий, тихий і солодкий словом, дивний своїм нестяжанням так, що часто служителі його були багатшими за свого владику, який роздавав гроші нужденним. В мистецтві риторському знаменитий; в проповіді благословесний, в настановах суворий, всіма любимий і шанований… Ногою лівою завжди хворів і не звертав увагу на тих, хто радив йому від трудів і молитви через цю хворобу утримуватись, а говорив, що йому нехай болить нога, а Богові нехай буде здорова». Рафаїл Заборовський мав ще один неабиякий дар – пророчий. Одному зі священників він передрік бути архімандритом, ще одному – митрополитом, що невдовзі і втілилось у життя.

Сакральне відновлення Києва

Духовній освіті Рафаїл Заборовський приділяв особливу увагу – саме за його активної участі у втіленні реформ сфери церковного управління, освіти та архітектури

eprasa.pl 8034c9f15d

Київ одержав статус головного духовного і просвітницького центру України. Фактично зусиллями Заборовського було відроджено Києво-Могилянську академію, що перебувала у занепаді після правління Петра I. Проведено не тільки архітектурні роботи з відновлення корпусів, а також модернізовано та розширено навчальні програми, зокрема відновлено викладання давніх мов, включно з єврейською, кількість студентів зросла вдвічі. Незаможним допомагав вступити, щоб мати освіту, здібних за свій кошт відправляв на навчання за кордон. 1736 року митрополит запросив до Києва німецького архітектора Йогана-Ґоттфріда Шеделя, який почав перебудову «мазепинського» навчального корпусу академії і добудував до нього Благовіщенську церкву. Також за митрополита Рафаїла відбулося церковне відновлення Богоявленського собору Братського монастиря на Подолі (у 1935 році за наказом радянської влади собор було розібрано, а на його місці облаштували плац для тодішнього Київського військово-морського політичного училища). Під час роботи над відновленням академії Рафаїл на власні кошти замовив архітектору реконструкцію дзвіниці Софійського монастиря, яка сильно постраждала після землетрусу 1742 року. Через велику загрозу обвалу споруди архітектору довелося практично розібрати другий і третій яруси та звести їх наново. Однак реконструкція Софійського монастиря на цьому не закінчилась. Рафаїл замовив Шеделю перебудову митрополичого будинку (нині він залишається однією з найбільших збережених пам'яток світської архітектури доби українського бароко). Замість дерев'яної огорожі він оточив весь монастир кам'яною стіною і збудував знамениту браму (споруджена у 1744-1746 роках), яка згодом стала називатися Брамою Заборовського, а нині є однією з архітектурних родзинок Києва доби українського бароко. Розташована поруч із Софійською площею і Золотими воротами та є західним парадним в'їздом на територію Національного заповідника «Софія Київська». Тріумфальна арка оздоблена вигадливим легким білокам'яним ліпним декором з рослинними та геральдичними мотивами, парні колони тримають високий фігурний фронтон, увінчаний величавим щитом з гербом митрополита.

Ще одним архітектурним символом Києва є Лаврська дзвіниця, яку за ініціативи Заборовського також реставрував архітектор Шедель. Зазвичай «обличчя» міста ми впізнаємо за обрисами знакових споруд, зображення Лаврської дзвіниці у 90-ті роки минулого століття опинилося на десятигривневій купюрі.

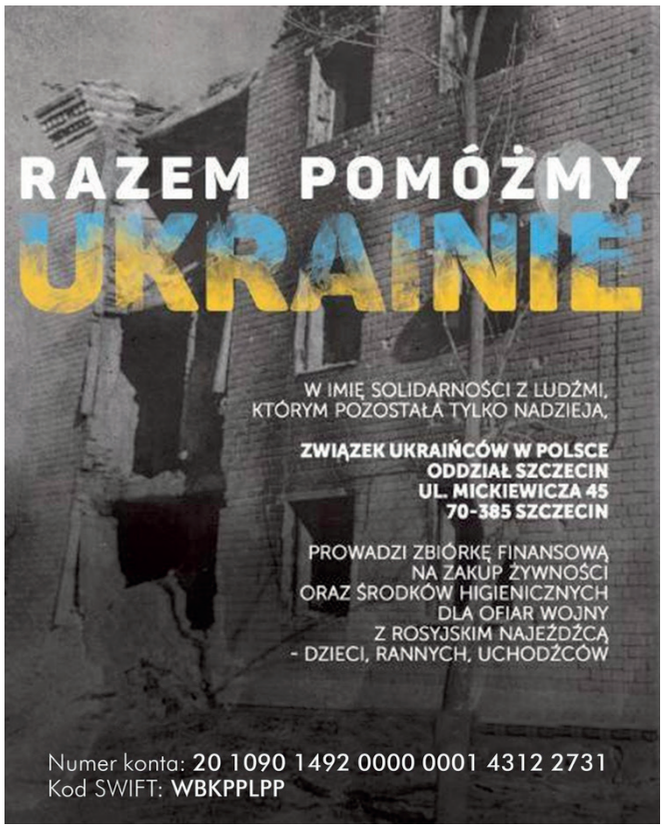
1744 року Рафаїл Заборовський домігся від імператриці дозволу на фінансування Києво-Могилянської академії з державної скарбниці. На знак вдячності за численні пожертви на відбудову академії та будівництво нових корпусів, на утримання викладачів та студентів прізвище митрополита було внесено до її назви – Києво-Могило-Заборовська академія і називалася вона так аж до її реформування на початку XIX століття. Для архієпископа зразком і надалі залишалася архітектура мазепинського часу – українського бароко. Більшість будівель, зведених або ж реставрованих за доби Заборовського, так чи інакше відповідали цьому зразку.

Митрополит Рафаїл відійшов у засвіти 22 жовтня 1747 року. Похований у склепі на території Софійського собору. Тіло Рафаїла залишалося нетлінним і було відкрито



Брама Заборовського у Києві

для огляду і проведення панахид до середини XIX століття – після реставраційних робіт (1848–1853 рр.) вхід до склепу було закрито. Святитель Рафаїл Заборовський з благодатною любов'ю і турботою упродовж 16 років (період керування кафедрою) закладав цеглини до архітектурного і духовного фундаменту, тим самим створюючи непохитну українську державу з центром у величному й самобутньому Києві. 28 березня 2023 року рішенням Священного Синоду Православної церкви України зарахований до лику святих. ●



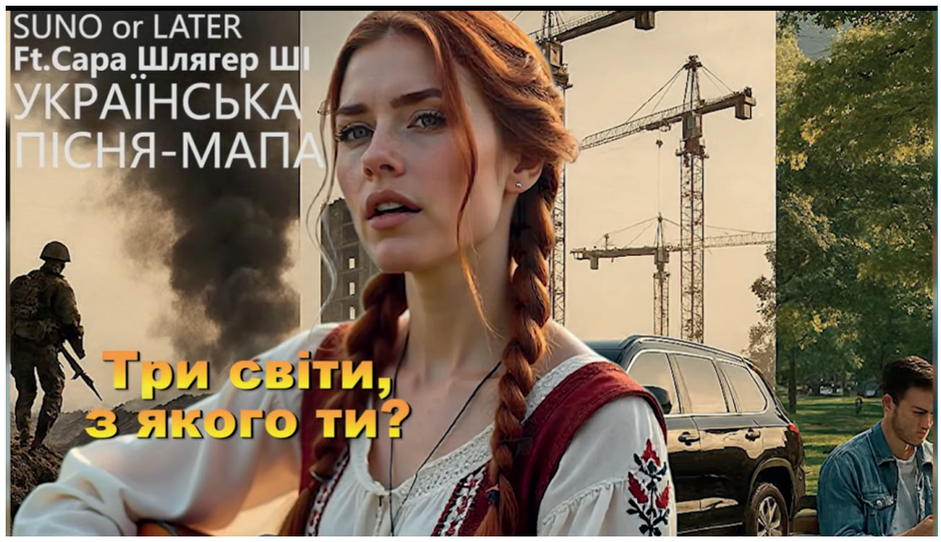
eprasa.pl 8034c9f15d

Борис ЛЕМКІВСКИЙ

Три світи – з якого ти?

Знакоми по полагоджыню важных справ в Ряшові помолили ся над могилом Федора Кузяка - великого Лемка, бортняна, померлого в 2010 р. Бога молили не лем о упокій душы нашого поета и маляря, але и о щасливий поворот в Бескиды (барз дорогы и Кузякови в рідным селі маючому хыжку). Кєд радили о тім, на тяму пришло мі його зьвіданя: А знаш, котре місце в світі занимат українска пісня?

Товды ищы-м того не знал, Кузяк з думом ознаймил, же друге, же спередила єй лем іспанська муза. Зачудувало мня такє, но бо в світі недуже люди розуміє україньску мову, але зразу подумал єм, же кєд українска пісня заняла так высокє місце, то значыт, же з українском музыком єст барз добрі. Ци бы українска пісня была доказом того, же будова вавилонской вежы лем в словах розєднала мову нащадків Адама? Музыка українскых пісень тіж прецін міцно сплетена єст, и то нерозорвальні, зо словами, а фурт єст понаднаціональна. Каждому туземному (де бы на землі не жыл) єст зрозуміла, бо промавлят прямо до серця и душы чловечой, а они в каждого человека сут єднакы (такы, якыма Бог іх сотворил). Порізнила нас лем скора спалена сонцьом – адже місце туземного прожываня – и думкы зроджены в нашых умах. Думам, же кєд українска мова была бы хоц кус більше знана в світі (лем хоц бы даяко порівнивальні до іспанской), то українска пісня была бы першом. Хтозна, ци юж не єст.



Дахто по наголовку додумує ся, же бесідувати хочу о найсучаснійшых, українскых піснях (Три світи – з якого ти? єст єдном з них[1]). Не знам, ци другий нарід – так довго борячый ся о гідніст и чест, о право до буденного, мирного жыття - створил бы так прекрасны пісні, вражаючы не лем словами, але и музыком. Нам Лемкам сучасна українска мова не єст незрозуміла (не тверджу, же вшыткo розумієме, але більшіст так). Три світи - з якого ти? (на вірш Андрія Шаповалова) єст єдном з такых прекрасных пісень, з барз глубокым смислом. Сара Шлягер співат в ній о величезным болю, терпит не лем защытник мира, там: *Півроку* ***солдат / не бачив заміни.*** */ Від переживань / його* ***мати сивіє,*** (там сут и – БЛ) ***малі діти****, що* ***встигли / його*** *вигляд* ***забути****.* Жовнір пів рока стоячый на варті єст очывидно з першого світа. Кажде слово бесідуюче о сесім жовнірі-защытнику мирного світа в сесім вершу-пісні выповнене єст великом турботом и любовйом. Не мож іх розділити, турботы и любов зросли ся в єдно, стали ся сиямскыма сестрами. Молодий жовнір, юж пів рока стоячый на варті, не наріче на брак підміны ани на то, же жени и діти так долго не віділ. Єст щасливий, же в хыжонці можут си спати спокійні. Сес верш-пісня бесідує о повным зєднаню турбот вояка змореного юж войном з його любовйом до родины и рідной землі (любов в полон взяла його турботы) выразно єднако вказує на то, же границі існуют в нас и медже нами, же міцно сут зо собом сплянтаны. З нього довідуєме ся, же в гнешній Україні: ***Перший світ*** */ у війні та крові /* ***за спиною зі смертю / зживається*** *– /* ***другій*** *світ /* ***на війні наживається,*** */* ***миє руки*** */* ***Вкраїни кров'ю****, / набиває пакунки / пачками доларів*. Першы **зжываются**, а другы **нажываются**, слова подібны, але протиставного значыня. Так по правді то вшыткы сме, так як и сесы два слова, з єдной выліплены глины, ріжниме ся тым, што од себе даєме. В сесій пісні другий світ не по чловечому: *наживається без зазору* (догляду – БЛ) *совісті*, його представникы творят аджи неосмислене *(крадуть асфальт)*, та ничым квока: *сидять на яйцях / гривень по сімнадцять* – адже підносячы на рахунку іхню ціну окрадают першый и третій світ (три світи сут в наголовку). Сара выспівує в тій співанці, же в гнешній Україні: *є ще і /* ***світ номер три*** *– /* ***той, що мовчки / спостерігає!*** */ То є* ***справа не їхня,*** */* ***не їхня війна****, / не обходять їх / ті дерибани* (обманникы – БЛ)… ***/ ні пиріг, ні батіг / не стосуються їх, / вони люди / прості, / але з їхньої / мовчазної згоди / перші гинуть, / а другі упоюються!*** Думам, же третього світа єст найбільше, він своім стояньом з боку причынят ся до того, же першы гинут, а другы ся пасут. Як довго третій світ буде найбільшый, так довго воля в Україні не запанує та ворог не одийде з нєй. На мою думку, стояня з боку (адже обоятніст) єст свого рода самогубством. Ба, стояня з боку єст аджи небезпечнішше од самогубства, бо зрікаючый ся вільной воли шкодит не лем собі, але и іншым. Мы, християне, маме не лем свої тягары носити, фурт маме немічным допомагати двигати іхні. Барз добрі знаме прецін, же люде сами коротячы си свій туземний жывот жыючыма одераны сут з шаны и то часом аж до цна. Адже нихто з нас най не стоіт обік жытя и добровільні никому не оддає вільной воли (Богом даруваной каждому єднако). Бог нам єй не

eprasa.pl 8034c9f15d

одбере (хоц міг бы), а забрати єй в нас нихто не зможе, но а вільний чловек сам не зрече ся єй ниґда.

Слова найновішых украінскых пісень (не лем пісні *Три світи – з якого ти?*) мают величезну вагу, єдны зміцняны сут музичным акордом, другы стишеным голосом, а ищы іншы мовчаньом – музычном павзом. Мож іх найти на ютюбі, пишу головно о піснях Сары Шлагєр Suno or Later. Єй пісні сут твором украінскых поетів, музыка тіж єст украінска, створена при помочы Suno AI. Музыка єст важна, але найважнішшы сут выспіваны слова, а часом то и павзы завішены медже нима. В піснях, о котрых хочу радити, музыка не єст тлом, лем прикрасом, они мают в собі повну симбйозу слова и музыкы. Кєд почуєте іх, зрозумієте, о чім так невдало прібую бесідувати. Свідоми-м того, же бесіді о піснях повинна товаришыти музыка, без нєй тяшше ити думками за рядком моіх, сухых слів. То кус так якбы глухый прібувал пояснити, чым єст музыка. Музыка зміцнят вагу слів, додає ім крил, чуючы гармонію слова и музыкы зачынаме самодільні думати и не запераме очы на зло.

Сара в іншій бесідує о одповідальности за іншых, о тім, же никому не можна стояти з боку, лем ждати, што жытя принесе. Єй пісні словом и музыком кличут до чыну, хоче жебы сме вылічыли ся з нездоровой обоятности, з свого рода ґанґрены помаціцькы зжераючой кажде мирне суспільство. В пісні «Наша память тепер» (на вірш Ії Ківи и Любові Якимчук «В мене вдома війна») Сара Шлягер выспівує, же Украінці не можут: *Вісім років казати: /* «***В мене вдома війна…» / щоб нарешті прийняти: / «Мій дім – це війна!»***. Выспівує в ній, же на Украінцях (за рады вороженьків гинучых на украінскій землі як роса на сонці): ***брудна вишиванка свободи / Її довга хода – / від серця до серця! / (…) / Її потяг повільний / зі сходу на захід Країни / у якому / смерть / життя перевозить.*** Сонце в Украіні гріє як всядиваль, але в Украіні ворогів єст барз дуже, накопичыло ся іх до фраса и кус. Гинут як роса на сонці, але разом з вечерняныма холодами, з опадаючом росом приходят новы, стає іх більше и більше.

Як то в поезиі слів ту недуже, але сес поетичний образ «**брудной вышыванкы свободы**» бесідує вшытко о вшыткім, што вільному чловекови знати треба. Свобода єст важна для вільной людины, зато оборонці одягнены сут не в уніформы, а в святочны вышыванкы – сут щытом свободы Украіны и цілого вільного світа. Іхню вышиванку осверних ворожый бруд. Смерт захисників східных земель Украіны справді жытя на Захід привозит – и то не лем на захід Украіны.

В пісні «Наша пам'ять тепер» защытників прекрасні названо «квітками свободы». Там: *Ніч заходить у землю /* ***судомами*** (трепетным подригом – БЛ) ***квітів змарнілих*** */ і лягає в роти нам /* ***гнилими зубами мовчання****… / Наша мова тепер – / волонтерсько-біженський чат / у якому* ***сирени / Співають / пісень Одісею / Наша пам'ять тепер – / брудна вишиванка свободи*** */ Її довга хода – / від серця до серця!* Думам, же хоц незломны «квіты» Украіны плотю змарніли, хоц неєден защытник зєднал ся юж з рідном земльом, хоц люде третього світа фурт ищы щырят «згнилы зубы мовчаня», то дякувати Богу не бракує роблячых вшытко, жебы так як Сара просит: *тільки той* ***голос / в середині серця / не став на / павзу! / Будь ласка, / не став на павзу / власний свій голос, / який тригерить*** (кличе – БЛ) */* ***на Свободу та Волю! / Слухай же строгу / риму*** мою: / ***Не ти за столом? / Значить ти – в меню!*** Сара выспівує сесе в пісні «Вигадка чи реальність?» (на вірш А. Шаповалова). Справді барз важне єст, ци сідиме за столом (ци сме панами свого жытя), ци сме на столі, лем в меню яко пожыва для іншых. В пісні «Обіцяй ніколи не здатися!» (на вірш Оксани Рубаняк) Сара Шлагер виспівує заповіт квіткы-защытника свобідной Украіны, котрого русскє сво накрило юж земном китайком. Там гмераючый воін самостійній Украіні, адже жывым Украінцям, наказує: ***Ти продовжиш для мене жити, / квітнути, розвиватися… / Ось життя тобі, моя Країно, / обіцяй ніколи не здатися!*** Послідны слова гмераючого жовніра мают величезне значыня, доводят, же вояк не поддає ся смерти, він оддає жытя за жытя Украіны, адже за рідну землю и люды на ній жыючых. Защытникы Украіны не мечут перунами в ворогів, лем будуют непереможну дамбу боронячу жытя вільных люди перед рабством русского мира або перед смертьом.

Як з вышше наведеного видно пісні Сары Шлагер сут вытвором ріжных авторів, люде часто на них входят, бо бесідуют о тім, што пережывают милийоны. Бесідуют аджи о болячым для жыючых далеко од лініі фронта. В сесых піснях чорне єст чорне, а біле білым, они ничого не скривают за маском різной масти лицемирства. В пісні «Як казала киянам Марія Оранта» (на вірш А. Шаповалова): *на перший день / «триденної» війни / вони в****давали / старшого брата****, / як на другий день / у навалі русьні / світ побачив /* ***бучаньского ката****…* Хоц брат римує ся там з катом (брата-ката), знаме зразу, же кат офірі братом ниґда не буде. Сара в своіх піснях бесідує не лем о першых днях війны, сут и такы, котры ищы не окряли. З пісні «У ніч акація цвіла» (тіж на вірш А. Шаповалова) довідуєме ся, же: *Двадцять третього травня, /* ***вихідний****, / напрямок удару / головний – / ти, /* ***Києве мій!*** То пісня о 23 мая 2026 рока (а премєру мала 25 мая 2026 р.). В нєй Сара выспівує, же: *Зорі небо прикрашають, /* ***місто спить****, / йде* ***повномасштабки / п'ятий рік,*** */ окупант / лютує*. Навязує до шыроко знаной пісні о старинным Києві, котрого невеликий чловек московитам взяти обіцював за три дни. Бог даст, же мирний мир и в Києві воскресне в третім дни. Біда в тім, же мірка Бога єст незнана никому, нихто не зна коли настане Богом наданий ден падіня русского мира, не знаме коли настане воскресіня Господнього Мира для Києва мого. Київ бомблений єст од першых годин війны, Сара в пісні «А ми і без світла бачимо» (на вірш А. Шаповалова) співат о пізнішшых «подарках» немирного московского кремля. Жалісно виспівує, же то: *З Брянську* ***балістика / на Київ летіла****, / до ранку* ***залишила / місто без світла / А ми і без світла бачимо / те, що ви негаразди!*** Адже, хоц ракєты вилучыли світло, то засіяли не тото, што ворог хотіл, бо в серцях Украінців не настала темрява, не зацарювал в них страх и трепет, а гордіст и завзятіст, та тверде протистояня жовнірам малого москалика. Бомблений Київ гордо одповідат: *ниць хворяк федерації / ми і без світла бачимо / схиблених вас негараздів! (…) Заздрісних, злобних, / тупих з діда-прадіда, / ниць хворяк федерації.* ●

---

1. SUNO or LATER Ft. Сара Шлягер ШІ, *Три світи – з якого ти?* [в:] https://www.youtube.com/watch?v=gt3158FaQh0&list=RDgt3158FaQh0&start_radio=1

eprasa.pl 8034c9f15d



З глибоким болем і щирим сумом повідомляємо,
що 31.07.2026 на 96-му році життя відійшла у вічність

† Ольга Ласка

Ми втратили людину шляхетного серця, вірного друга та надзвичайну супутницю багатьох років спільної праці й життя.
Її доброта, мудрість, щирість і доброзичливість назавжди залишаться у нашій пам'яті та вдячних серцях.
Родині, близьким і всім, хто знав Покійну, висловлюємо найглибші співчуття, розділяючи біль непоправної втрати.
Світла пам'ять Ользі Ласці.
«Ті, кого ми любимо, не відходять назавжди – вони залишаються з нами у пам'яті та серцях».

Об'єднання українців у Польщі – гурток у Щеціні

«Українська мама щецінської громади» –
так писали ми про **пані Ольгу Ласку** в нашому тижневику.
Пані Ольга роками займалася громадською діяльністю у Щецінському правлінні Українського суспільно-культурного товариства, а опісля також у структурах Об'єднання українців у Польщі у Щеціні.
Ми також із глибоким сумом зустріли Її відхід.
Пані Ольга Ласка багато років розповсюджувала у Щеціні газету «Наше слово».

Родині і всім близьким Покійної висловлюємо найглибші слова співчуття.

Редакція «Наше слово»

Шановні читачі «Нашого слова»!

Звертаємось до Вас від імені військової частини А4640 Сухопутних військ Збройних Сил України (25-й Окремий штурмовий полк «Рись») з проханням щодо матеріально-технічної підтримки нашого підрозділу.

З 2023 року полк безперервно виконує завдання на найгарячіших ділянках фронту: пройшов Оріхівський, Роботинський, Авдіївський та Курський напрямки. Наразі ми виконуємо бойові завдання на Добропільському напрямку.

За цей час частина забезпечувала свої потреби переважно власними силами. Станом на сьогодні обсяг завдань потребує залучення зовнішньої підтримки.

Для збереження життів особового складу, забезпечення мобільності та успішного виконання бойових завдань – наш підрозділ має гостру потребу в обладнанні:

● **Автомобілі типу «пікап» (5 шт.)** – для виконання завдань безпосередньо у зоні бойових дій.

● **Монітори 34" Samsung Odyssey G5 C34G55T (5 шт.)** – для підрозділів РЕБ, РЕР, безпілотних систем.

● **Супутникові системи STARLINK Mini (10 шт.)** – для обладнання наземних роботизованих комплексів, безпілотних авіакомплексів, штурмових груп піхоти, бронетехніки.

● **Супутникові системи STARLINK Gen3 REV4 (10 шт.)** – для обладнання позицій пілотів, командних пунктів.

● **Ретранслятори у спеціальному виконанні на базі ретранслятора SLR5500: потужність 50W, 136-174 МГц (3 шт.)** – для забезпечення радіозв'язку та збільшення покриття радіомережі.

● **Точки доступу Mikrotik LHG 5 3-pack (RBLHG-5nD-3) (5 шт.)** – для забезпечення LTE зв'язком позицій артилерії, пілотів ударних авіакомплексів, операторів НРК.

● **Зарядні станції EcoFlow DELTA 3 Max 2400 / 4800 Вт / 2048 Вт.год (10 шт.)** – для облаштування позицій пілотів, операторів НРК, забезпечення резервного електроживлення ретрансляторів.

● **Ноутбуки ASUS TUF Gaming A16 FA607NUG-RL117 (90NR0MU3-M008J0) Mecha Gray (10 шт.)** – для чергових безпілотних систем – стріми, дешифрування.

● **3D принтери Bambu Lab P1S (3шт.)** – для скидів.

Розуміємо, що список великий, що обумовлено активною фазою ведення бойових дій на Добропільському напрямку, а також одночасним нарощуванням бойових спроможностей підрозділу у зв'язку з його масштабуванням (з 1-го червня 2026-го року розширились із штурмового батальйону в полк). Будемо щиро вдячні за будь-яку підтримку. Навіть часткове забезпечення потреб із наведеного переліку стане вагомим внеском у підвищення боєздатності підрозділу та допоможе нам ефективніше виконувати бойові завдання.

Збір проводимо на банківські рахунки:
Konto PLN – PL 91 1160 2202 0000 0005 1892 0357
Konto EURO – PL 03 1160 2202 0000 0005 1909 3922
Konto USD – PL 56 1160 2202 0000 0005 1909 4617
з дописком Pomoc Ukrainie A4640 połk RYŚ

eprasa.pl 8034c9f15d

Фестиваль «Народні гуляння в Асунах 2026»

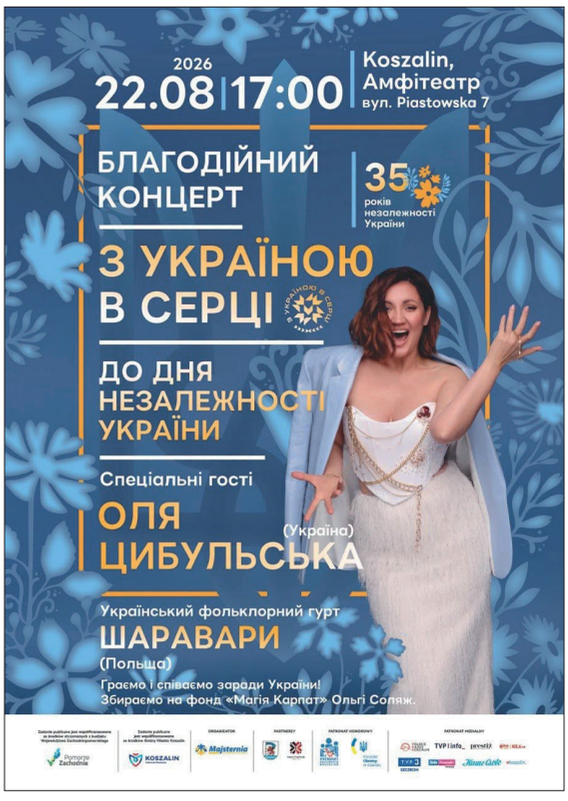
Війт ґміни Барцяни Марта Камінська та Ольштинський відділ Об'єднання українців у Польщі щиро запрошують на **Фестиваль «Народні гуляння 2026»**, який відбудеться **22 серпня** в Асунах.

Свято розпочнеться о **16:00** відкриттям виставки **«Печеніжин – борюча Україна»**, а вже о **17:00** відбудеться офіційне відкриття фестивалю.

На гостей чекає насичена мистецька програма. Виступатимуть фольклорний колектив **«Гойраки»** з Більська-Підляського, артисти з Печеніжина – міста-побратима Барцян в Україні, жителі Барцян, дитячий колектив «Сонечко» зі Срокова та учасники занять Міського центру культури в Барцянах. Завершить свято танцювальна забава з **DJ Даріо**.







Наше Слово **Adres:** Redakcja "Nasze Słowo", ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa, tel.: **biuro redakcji** – tel./fax 22 677-88-10 / +48 661-420-649, redaktor naczelny – 22 677-88-11, sekretarz redakcji – 22 677-84-46, redakcja – 22 677-84-45. **E-mail:** redakcja@nasze-slowo.pl, prenumerata@nasze-slowo.pl, ogloszenia@nasze-slowo.pl Internet: www.nasze-slowo.pl **Kolegium Redakcyjne:** Piotr Tyma, Paweł Łoza, Tetiana Daniuczenko, Anastazja Krawczuk. **Zespół redakcyjny: pełniący obowiązki redaktora naczelnego** – Paweł Łoza, **sekretarz** – Tetiana Daniuczenko, **redaktorzy** – Igor Szczerba (Warszawa), Anna Winnicka (Koszalin), Grzegorz Spodarek (Kętrzyn), redaktor stylistyczny – Anna Russu, redaktor techniczny – Olga Michaluk, **biuro redakcji** – Katarzyna Stepan. **Współpracownicy:** Anastazja Krawczuk (Warszawa), Stefan Migus (Olsztyn), Piotr Andrusieczko (Kijów), Ludmiła Łabowicz (Białystok), Lesia Korostatevych (Warszawa), Daryna Popil (Warszawa), Władysław Graban (Krynica Zdrój), Piotr Wirchniański (Gładyszów).
Wydawca: Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7 03-614 Warszawa, tel.: 22 679-96-77 (sekretariat), E-mail: sekretariat@ukraincy.org.pl, biuro@ukraincy.org.pl Internet: http://ukraincy.org.pl **Fotoskład:** Redakcja „Nasze Słowo" **Druk:** Drukarnia „Efekt". Nakład 1400 egz. Pismo dofinansowano ze środków budżetu państwa Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa.
Konto bankowe dla wpłat w PLN: 47 1160 2202 0000 0000 5515 6292
Konto bankowe dla wpłat w EURO, CAD: IBAN: PL47 1160 2202 0000 0000 5515 6292 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa,
Konto bankowe dla wpłat tylko w USD: IBAN: PL20 1160 2202 0000 0000 5515 6196 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa.

Poglądy autorów publikacji nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji. Za wiarygodność faktów odpowiadają autorzy. Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania, skracania i zmiany tytułów. Koresponduje z czytelnikami tylko na łamach tygodnika. Rozpowszechnianie materiałów z „Naszego Słowa" wyłącznie za zgodą redakcji. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

„Nasze Słowo" dostępne jest w oddziałach Poczty Polskiej, w wybranych EMPiK-ach oraz w wydaniu internetowym www.eprasa.pl/news/nasze-slowo.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autora/ów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Статті виражають точку зору авторів і не можуть уособлювати офіційну позицію Міністра внутрішніх справ та адміністрації.

eprasa.pl 8034c9f15d

Związek Ukraińców w Polsce Zarząd Koła w Baniach Mazurskich przy współpracy GOKiP w Baniach Mazurskich serdecznie zaprasza na

Об'єднання українців у Польщі Управа гуртка у Банях-Мазурських запрошує **22 серпня 2026** року на

XV Barwy Kultury Ukraińskiej w Baniach Mazurskich

Барви української культури у Банях-Мазурських

Wystąpią :

Виступлять :

Zespół Pieśni i Tańca Węgorzewo «Czeremosz»
Ансамбль пісні і танцю Венгожево «Черемош»
Zespół «Werwoczki» | Ансамбль «Вербочки»
Chór «KRYŁOS» | Хор «Крилос»
«ZIRKA» | «ЗІРКА»
«Tęcza» | «Тенча»
Rodzina Muzyczenków | Родина Музиченків
Trio Rusyn | Тріо Русин

Duet | Дует :

Wiktoria & Igor | Вікторія та Ігор

Soliści | Солісти:

Igor Gajdasz, Wiktoria Noga, Jurij Muzyczenko
Ігор Гайдаш, Вікторія Нога, Юрій Музиченко

Scena przy GOKiP w Baniach Mazurskich
ul. Sportowa 2

22.08 2026

Początek
Відкриття
14:00

Zakończenie
Кінець
23:00

Koncerty:
Концерти:
18:30

НОРАК **ГОПАК**
KORMORAN **КОРМОРАН**

«Наша дума, наша пісня не вмре, не загине! От де люди, наша слава, слава Україні»

Realizowano z zadania grantan / Zrealizowano dzięki dotacji: Powiatu Gołdapskiego, Gminy Banie Mazurskie, Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Patronat: Starosty Gołdapskiego i Wójta Gminy Banie Mazurskie

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
WARMIA MAZURY
GOKiP Banie Mazurskie
POWIAT GOŁDAPSKI
Gmina Banie Mazurskie

Patronat Medialny:
TerazGoldap.pl
GOLDAPSKI PORTAL INTERNETOWY GOLDAP.INFO
Наше Слово
Goldap.org.pl
POLSKIE RADIO OLSZTYN

Sponsorzy:
Bank Spółdzielczy w Węgorzewie Grupa BPS
Związek Ukraińców w Polsce
TRANSERKA
Parafia p.w. Św. Mikolaja w Baniach Mazurskich, Bitsó & Synowie, «Panaceum» Kuliś, Groch, Kokolus Pielęgniarska Spółka Partnerska

eprasa.pl 8034c9f15d